

**ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Број: _____

Датум: _____

Београд, Господара Вучића бр. 50.

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА БЕЗБЕДНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета безбедности Универзитета у Београду број 265/4, донетој на седници одржаној 30.05.2013. године, именована је Комисија за оцену докторске дисертације кандидата **мр Слађана Милосављевића** под насловом: "Енергетски и војни аспект Стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка и односа према Републици Србији", у саставу:

- Проф. др Мирослав Младеновић, председник
- Проф. др Владимир Цветковић, члан
- Проф. др Јелена Георгијевна Пономарева, члан
- Проф. др Зоран Килибарда, члан.

На основу увида у текст докторске дисертације, Комисија Наставно-научном већу Факултета безбедности подноси следећи

**РЕФЕРАТ
О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ**

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ И ДИСЕРТАЦИЈИ

Кандидат Мр Слађан Милосављевић, рођен је 09.04.1972. године, у Туприји, Р. Србија.

Средњу школу завршио је у Јагодини а дипломирао на Вишој школи унутрашњих послова у Земуну, 1996. године, као најбољи студент у генерацији са просечном оценом 9,54. Факултет одбране и заштите у Београду, завршио је 1999. године, такође као најбољи студент у генерацији, са просечном оценом 9,10.

У сталном радном односу у Министарству унутрашњих послова Републике Србије налази се од 1996.године.

На Факултету безбедности у Београду, 27.04.2010. године, успешно је одбранио магистарску тезу под насловом: „Утицај руског војног присуства на Криму на односе између Русије и Украјине“, и стекао академско звање - „магистар наука одбране, безбедности и заштите“.

Одлуком Већа научних области правно-економских наука Београдског Универзитета, број: 06-7527/15-11 ГБ, од 18.10.2011. године, дата је сагласност на предлог теме докторске дисертације мр Слађана Милосављевића под насловом: „Енергетски и војни аспект Стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка и односа према Републици Србији“.

У часопису „Међународна политика“ који издаје Институт за међународну политику и привреду у Београду, објавио је рад под насловом: „Ширење НАТО на исток као детерминишући фактор руске стратегије безбедности у постхладноратовском међународном поретку“ (*Међународна политика*, год. LXIII, бр. 1146, април-јун 2012, ИМПП, Београд). Рад под насловом: " Политичке промене и њихов утицај на безбедносне и стратешке концепције Руске Федерације", урађен у коауторству (М. Младеновић, З. Килибарда и С. Милосављевић), прихваћен је за објављивање у часопису "Војно дело" у Београду.

Докторска дисертација кандидата **мр Слађана Милосављевића**, под насловом "Енергетски и војни аспект Стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка и односа према Републици Србији", написана је на 467 страна текста. Од тога, резиме на српском и на енглеском језику има 8 страна (I-VIII); садржај 5 страна (стр.IX-XIII); увод 7 страна (стр.1-7); прво поглавље под насловом "Теоријско-методолошки оквир истраживања" 22 стране (8-29), друго поглавље „Руска Федерација након хладног рата и њена стратегија безбедности“ 135 страна (стр.30-164); треће поглавље „Русија у безбедној конфигурацији евроазијског простора“ 91 страна (стр.165-255); четврто поглавље „ Руски енергетски чинилац као фактор јачања њене енергетске и опште безбедности“ 99 страна (стр.256-354); пето поглавље „Русија у интеграционим процесима на постсовјетском и ширем евроазијском простору у контексту јачања њеног војног и економског утицаја“ 27 страна (стр.355-382); шесто поглавље „Војна компонента националне безбедности Руске федерације“ 26 страна (стр.383-408); седмо поглавље „Руско-српски односи у оквиру стратегије безбедности руске државе“ 17 страна (стр.409-425); закључна разматрања 22 стране (стр.426-447); литература 19 страна (стр.448-466); На крају рада, на једној страни (467), дата је кратка биографија кандидата.

Текст дисертације додатно је аргументован графиконима (3), табелама (5), мапама (2), скицама (7) и шемама (1). Рад садржи 1228 фуснота.

Литература, састављена од великог броја књига, текстова у часописима и зборницима, извештаја, истраживања и информатора, на српском, руском и енглеском језику, као и бројне релевантне Интернет адресе и адекватна нормативна акта, сама за себе говори о озбиљности и свеобухватности ове дисертације.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат **мр Слађан Милосављевић**, у својој докторској дисертацији, истраживачку и научну пажњу усмерио је на комплексну проблематику енергетског и војног аспекта Стратегије безбедности Руске Федерације у савременим условима, а делимично и на утицај који промењена руска стратешка одређења могу имати на Републику Србију. У дисертацији се истражују мултидисциплинарни комплекси безбедоносних проблема, уткани у реализацију безбедоносне стратегије Русије на заштити виталних националних интереса, у промењеним геополитичким и геостратегијским условима. У суштини, предмет овог истраживања се може дефинисати као идентификација и класификација савремених облика угрожавања безбедности Руске Федерације, односно њених виталних националних интереса; вредности које се штите; као и безбедоносна стратегија руске државе као основ за реализацију њене одбрамбено-заштитне функције. Један сегмент предмета истраживања односи се на утврђивање главних релација руско-српских односа, нарочито у економско-енергетској и војној сфери, као и будуће тенденције развоја тих односа.

Што се тиче операционалног одређења предмета истраживања, кандидат је предвидео да га реализује кроз три целине (уводног дела, главног дела и закључног разматрања), што је остварио. Главни део, подељен је наседам поглавља.

У првом, аутор даје основне методолошке смернице везане за истраживачки процес, створене кроз увид, сагледавање и критичко вредновање предмета истраживања, значаја, циља, хипотетичког оквира и структуре рада, резултата досадашњих истраживања, оквирне литературе и извора података.

Друго поглавље, односи се на друштвени контекст у коме се посматра феномен стратегије безбедности Русије у постхладноратовском међународном поретку, односно у последње две деценије. У овом делу, дато је и теоријско одређење основних појмова и термина који се у раду користе. Такође, извршен је прелиминарни опис, класификација и почетно објашњење екстерних и интерних чинилаца безбедности (њихов садржај, обим, утицај, интензитет деловања на националном и глобалном нивоу) који узрокују и условљавају руску безбедоносну стратегију.

У трећем поглављу, предвиђена је и приказана генеза позиције и улоге руске државе у безбедоносном поретку и Европе и Азије. Та улога је посматрана у контексту промене конфигурације глобалне моћи у савременом безбедоносном поретку на почетку XXI века и појаве нових безбедоносних тензија и криза.

У четвртом поглављу, описује се а делом и објашњава руски енергетски чинилац у контексту безбедоносне стратегије и утицаја на јачање пројектоване позиције земље као светске силе у савременом међународном поретку. У том смислу, извршена је класификација активности које спроводи Русија, у складу са својом енергетском и безбедоносном политиком и начињен покушај да се синтетизују сва досадашња научна сазнања о овом феномену, те да се детаљно опишу и по могућству објасне до сада препознати аспекти стратегије енергетске безбедности Руске Федерације.

Пето поглавље посвећено је анализи позиције и улоге Руске Федерације у интеграционим процесима на постсовјетском и ширем евроазијском простору, са аспекта њене безбедоносне стратегије. У том контексту, описани су и објашњени механизми

спољнополитичког деловања Русије у пројекцији њене моћи на глобалном нивоу, кроз стварање и деловање система савеза и унија на евроазијском простору.

У шестом поглављу анализира се је војна димензија стратегије безбедности Русије у контексту структуралног и функционалног аспекта њеног безбедоносно-одбрамбеног система. Дат је и приказ реформе и модернизације њених Оружаних снага и Војноиндустријског комплекса, као и улога и значај војног чиниоца у реализацији енергетске политике Руске Федерације.

Седмо поглавље посвећено је различитим аспектима руско-српских односа, нарочито у економско-енергетској и безбедоносној сфери. Посебна пажња посвећена је анализи стратегије безбедности руске државе у контексту утицаја руског енергетског чиниоца у обезбеђивању енергетске безбедности и стабилности Републике Србије.

Предмет истраживања, са временског аспекта, обухвата савремени постхладноратовски период, односно последњу деценију XX и прву деценију XXI века. У неопходној мери, коришћењем историјско-компаративне методе, анализирани су и релевантни догађаји из ранијег периода.

У циљу добијања валидних резултата истраживања који су дефинисани проблемом и предметом истраживања, теоријском анализом је обухваћен превасходно простор Руске Федерације али је, због природе предмета, повремено неопходно било захватити и читав евроазијски простор па и свет у целини.

Основни циљ ове дисертације односи се на скретање, пре свега научне, пажње на актуелну тему којој, по њеној природи, несумњиво мора да се посвети шири интерес и већи значаја. То се посебно односи на настојање да се створи један позитиван теоријски помак ка разумевању и критичком сагледавању војног и енергетског аспекта стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка.

Научно објашњење ове актуелне друштвене појаве подразумева систематизацију досадашњих сазнања о стратегији безбедности Руске Федерације што претпоставља сагледавање, дескрипцију и исцрпну класификацију различитих безбедоносних проблема руске државе у оквиру савременог међународног поретка. У дисертацији су посебно обрађене безбедоносне појаве и процеси везани за појаву нових облика угрожавања безбедности Русије, промене спољашњих и унутрашњих чинилаца безбедности, промене безбедоносног окружења руске државе као и промене безбедоносних стратегија других држава.

Спроведена анализа, значајно доприноси разјашњењу појмовног и термилошког апарата ове специфичне области.

Практични циљ истраживања изражен је као допринос бољем разумевању ове проблематике, што је од великог значаја за функционални и организацијски аспект стратегије безбедности руске државе и свих њених подсистема, предвиђених за сузбијање и управљање безбедносним ризицима и претњама како на националном тако и наглобалном нивоу.

Кандидат је успео да у потпуности реализује наведене циљеве.

3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ОД КОЈИХ СЕ ПОЛАЗИЛО У ИСТРАЖИВАЊУ

С обзиром на претежно квалитативни и експлоративни карактер истраживања, кандидат је поставио широк и неспецифичан хипотетички оквир, који обухвата испитивање читаве мреже претпостављених односа и релација.

Основна хипотеза представљена је следећим иказом: "Енергетски и војни потенцијали Руске Федерације представљају значајне чиниоце њене стратегије безбедности у достизању и заштити виталних националних интереса, вредности и циљева и у великој мери доприносе јачању њене пројектоване позиције и улоге глобалне силе у савременом међународном поретку".

Може се констатовати да је, у основи, кандидат потврдио наведену хипотезу.

Из полазне, изведено је следећих шест посебних хипотеза:

-Након хладног рата и распада система тзв. реал(ног) социјализма у СССР, Руска Федерација је изгубила статус суперсиле, јер је и у квалитативном, и у квантитативном смислу доживела умањење своје реалне моћи (елемената тзв. "тврде" и „меке“ моћи, према науци о међународним односима), у односу на царску Русију и/или СССР, али је у значајној мери успела да очува политичке, економско-енергетске, војно-безбедоносне и друштвене потенцијале.

-Положај Русије у безбедносном поретку Европе и Азије је погоршан, као директна последица великих промена у стратегијском безбедоносном окружењу, у спољнополитичком деловању и безбедоносним стратегијама других великих сила и савеза Запада (превасходно САД и НАТО), услед јачања моћи и утицаја неких регионалних сила, као и услед немогућности Русије да у пуном капацитету учествује у регионалним безбедоносним процесима, пројекцијом своје политичке, економске и војне моћи.

-Енергетска компонента стратегије безбедности Руске Федерације (енергетски потенцијал и вешто вођење енергетске политике) представља један од кључних механизма обнове моћи и потврђивања пројектоване улоге глобалног значаја Русије.

-Стварањем већег броја паралелних савеза и интегративних процеса на постсовјетском простору (највећи број оних чији је предводник Руска Федерација и у којима је доминантан утицај руског фактора), Русија настоји да очува свој традиционално доминантан утицај на постсовјетском простору и истовремено ојача своју позицију и улогу у међународном поретку.

-Реорганизација подсистема одбране и модернизација Оружаних снага Руске Федерације, представљају њен витални национални интерес, дефинисан Стратегијом националне безбедности.

-Структурални чиниоци руске политике према Републици Србији имају директан утицај на достизање и заштиту виталних националних интереса и циљева српске државе и на њен положај у савременом међународном поретку.

Тако ће се може констатовати да је доказана одрживост посебних хипотеза, сем последње.

Кандидат је у току истраживања, да би тестирао горње хипотезе, користио бројне научне методе, које су омогућиле верификацију остварених резултата.

Друштвена и научна оправданост истраживања произашла је из добијених резултата, који су допринели продубљивању и проширивању научних знања у области наука безбедности, политичких и социолошких наука, историје и науке о међународним односима. Допринос истраживања односи се на унапређење доктринарних ставова о

значају енергетског и војног фактора у обезбеђењу одговарајућег статуса Руске Федерације у међународним односима.

4. КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДИСЕРТАЦИЈЕ

У прилично обимном **уводу**, дате су основне карактеристике геополитичког амбијента у коме ће се анализирати стратешка одређења Руске Федерације у области енергетске и војне безбедности.

Руводећи се структуром датом у пројекту истраживања, аутор затим, практично по сваком елементу рада, износи проблеме везане за изузетну фрагментарност и некохерентност досадашњих сазнања о предмету истраживања. Ослањајући се на постављене хипотезе и више него респективан број домаћих и страних извора, он покушава да теоријски уобличи садржаје питања која ће у главном делу дисертације детаљније истраживати.

У **првом** делу дисертације, под насловом: "Теоријско-методолошки оквир истраживања", кандидат наводи и објашњава најважније елементе пројекта предоченог на почетку истраживачког процеса. У том смислу, не занемарујући остале елементе истраживачког пројекта (предмет, циљеви, оправданост, хипотетички оквир истраживања и др.), нарочито успешно је представљен проблем истраживања (Стратегија безбедности Руске Федерације – енергетски и војни аспект), са изузетно садржајним приказом резултата досадашњих истраживања од стране источних, западних и домаћих аутора.

Употреба различитих извора допринела је, с једне стране, богатству приказа теоријског оквира истраживања а, са друге, квалитету методолошког приступа којим се елиминише "пристрасност" у проучавању неког дела објективне стварности, у зависности од припадности аутора једном или другом "идеолошком" блоку. Без обзира на настојање да научно сазнање, између осталог, треба да се одликује објективношћу, чињеница је да на исту појаву (Стратегија безбедности Руске Федерације) различито гледају аутори са Истока и са Запада.

У овом раду, кандидат је направио значајан помак у превазилажењу наведених проблема тако што је, скоро подједнако, користио литературу западних и источних аутора. На тај начин, прилично успешно је избегао обе крајности које су уочљиве на нашем простору, када се ради о Русији: идеализовано русофилство и сасвим неутемељена русофобија. Он је, добрим коришћењем обимне и разноврдне литературе и реалне нормативно-административне грађе, успео да целокупан рад одржи у простору научне објективности.

На почетку **другог** поглавља, под називом: „Руска Федерација након хладног рата и њена стратегија безбедности“, аутор даје значајан допринос дефинисању основних појмова који се користе у дисертацији, уважавајући сву њихову сложеност, разноврсност, интердисциплинарност и тешкоће у теоријском одређењу.

Повезујући са теоријским поставкама, у поглављу се посебна пажња посвећује стратегији безбедности руске државе, почев од основних идеја и исходишта, преко различитих облика војних и невојних претњи и угрожавања безбедности Руске Федерације, стратегијског безбедносног окружења у коме се држава налази, као и унутрашњих проблема који се појављују као детерминанте политичких решења у области одбране и безбедности.

Аутор наводи да је Руска Федерација, у последње две деценије, прешла веома тежак и сложен пут превазилажења велике унутрашње кризе и деградације сопствене спољнополитичке позиције, али и да је од почетка новог миленијума руководство земље учинило значајне напоре ка политичкој консолидацији и економској стабилизацији. Сви ти напори, усмерени су ка стицању статуса респектабилнијег субјекта међународних односа и остваривању позиције једног од центара савременог мултиполарног света.

Промене савремене геополитичке и безбедносне архитектуре на евроазијском простору, као и настојања Руске Федерације да се успоставе нови глобални односи у тој сфери, суштина су **трећег** дела овог рада, који носи назив: "Русија у безбедносној конфигурацији евроазијског простора".

Кандидат стоји на становишту да је безбедносна димензија постала једно од круцијалних питања у процесу конституисања и стабилизације руске државе с обзиром да се "у савременој Русији безбедност третира не само као „стање одсуства опасности“, већ и као институционална вредност у функцији остваривања благостања руских грађана и одрживог развоја руске државе."

Постхладноратовски услови диктирали су проширивање поимања безбедности код главних креатора руског система безбедности тако да се та сфера нераскидиво веже за укупан развој политичких и грађанских вредности. У том смислу, аутор наводи да "нове безбедносне концепције препознају проблеме у готово свим сферама друштвеног живота (економској, социјалној, еколошкој, културној, информационој, научно-образовној, итд.), као појаве које могу угрозити највише вредности и интересе појединца, друштва и државе."

Незадовољсто положајем Русије у безбедносном поретку Европе и Централне Азије, у највећој мери изазвано јачањем „натоцентричног“ безбедносног система, условило је прву значајнију реакцију земље у смислу захтева за прекомпоновањем безбедносне архитектуре евроазијског простора.

Четврта тематска целина, "Руски енергетски чинилац као фактор јачања њене енергетске и опште безбедности", посвећена је енергетској политици као фактору и инструменту спољне политике Русије

Чињеница је да је Русија данас једна од највећих енергетских сила на свету. Због тога, државно руководство енергетску политику све више користи као један од кључних механизма за обнављање моћи земље и ревитализацију позиције фактора од глобалног значаја. Аутор констатује да ће контрола над енергетским ресурсима, у блиској перспективи, постати један од најважнијих показатеља моћи држава. Сходно томе, супротстављање свим облицима угрожавања у енергетској сфери, односно заштита од

свих безбедоносних претњи енергетској стабилности, постаје један од суштинских интереса руске државе.

Посебна пажња у раду посвећена је енергетској сарадњи ЕУ и Русије као и реализацији руских енергетских интереса на Балкану. За разлику од ЕУ, која за Русију представља значајно енергетско тржиште, балкански регион је, преваходно, енергетско-транзитни коридор ка главном одредишту руских енергената.

У **петом** делу рада, под насловом: "Русија у интеграционим процесима на постсовјетском и ширем евроазијском простору у контексту јачања њеног војног и економског утицаја", разматрају се политички, економски и војни облици повезивања Русије са земљама бившим чланицама СССР-а и државама евроазијског региона, у циљу ревитализације руске улоге на том, стратегијски значајном простору.

Аутор констатује да Русија, форсирањем и јачањем институционалних облика сарадње на евроазијском простору, покушава да поврати статус једног од најзначајнијих „геополитичких играча“. У том смислу, посебно су у раду размотрене безбедносно-политичке интеграције (ОДКБ и ШОС), које Руска Федерација види као важне механизме у остваривању својих интереса у сфери међународне безбедносне политике. "Њихово јачање налази се у односу директне пропорције са порастом и јачањем позиције руске државе на планетарном нивоу."

Шести део дисертације: "Војна компонента националне безбедности Руске Федерације", односи се на сагледавање стања, развоја и значаја тзв. институција силе у остваривању спољнополитичких циљева Руске Федерације, укључујући и сферу енергетике.

Аутор добро уочава динамику промена на листи безбедносних претњи и укупног поимања и практиковања безбедности у Русији, коју је проузроковао нестанак биполарне структуре света. У том процесу, констатује он, није било континуитета. Реорганизација система одбране и модернизација Оружаних снага Руске Федерације спроводи се доста дуго и диктирана је не само безбедоносним, већ и великим бројем других чинилаца (економским, демографским, социјалним, и др.).

У раду се констатује значај војног фактора за остваривање енергетске безбедности земље, што ће у периоду који долази бити све израженије. Русија, поред класичног схватања улоге војне силе, овај сегмент друштва посматра и као фактор „одвраћања“ у заштити и очувању постојећих енергетских позиција.

Такође, аутор уочава да је у савременој Русији, поред коришћења војне политике као једног од механизма за остваривање енергетске безбедности, присутан и обрнут процес, односно: енергетска политика користи се као средство за остваривање и јачање војне безбедности.

Седми, последњи део: "Руско-српски односи у оквиру стратегије безбедности руске државе", посвећен је билатералним односима две земље, успостављању стратешког партнерства међу њима и сарадњи у области одбране и безбедности.

У дисертацији се констатује да се, на основу званичних докумената, па и јавних наступа руских представника, може уочити да Балкан, па тако и Србија, не спадају у приоритете руске спољне политике. Ипак, са јачањем укупне снаге "руског фактора" у свету, Русија, и по питањима односа према балканским земљама настоји да се руководи својим државним интересима и заштитом сопствене националне безбедности.

Тренутно, пројекција руског утицаја примарно се остварује њеном енергетском политиком али су присутни и други утицаји: дипломатски, економски, безбедоносни, културни и др. Аутор констатује напредак у политичким, економским и војним облицима сарадње између Руске Федерације и Републике Србије, што је крунисано и потписивањем протокола о стратешком партнерству, али истиче и значајан раскорак између жељеног и стварног у, практично свим сферама заједничког деловања.

По питању учешћа Србије у међународним организацијама, Русија има прилично одмерене ставове. Она се не противи ширењу ЕУ на Западни Балкан и декларативно подржава настојања српског руководства да земља постане члан ове асоцијације. Позитиван однос Русије је и по питању чланства Србије у програму Партнерство за мир. Међутим, што се тиче евентуалног уласка Србије у НАТО, иако нема експлицитних изјава, с обзиром на изузетно гласну осуду процеса ширења НАТО на Исток, може се претпоставити да такав потез Србије никако не би био "по мери" руске спољне политике.

У раду су констатовани и одређени конкретни облици сарадње две земље у области безбедности и одбране, као што је формирање регионалног Хуманитарног центра и отпочињање припрема за наменску производњу борбених оклопних возила и других средстава ратне технике, што би свакако био нови квалитет у области билатералне сарадње две земље.

У **закључним разматрањима**, кандидат је сумирао резултате истраживања. У том делу рада, дата је садржајна ретроспектива свих поглавља дисертације у којој је добро уочено и истакнуто тежиште по свим истраживаним елементима.

Посебно је наглашено да, поред војног потенцијала и економског просперитета, енергетско богатство Русије представља један од кључних унутрашњих чинилаца њеног система безбедности и њене безбедоносне политике. Ово тим више што је и на глобалном нивоу све очигледнија борба за светске ресурсе који представљају основу економског и друштвеног развоја светске заједнице у целини.

У том смислу, аутор наводи да: "енергетски фактор, односно енергетска безбедност представља један од најприоритетнијих и најважнијих чинилаца у систему глобалне безбедности и у великој мери одређује веома комплексан, међузавистан и променљив систем билатералних и мултилатералних односа у свету". На тај начин, контрола над енергетским ресурсима у блиској перспективи може да прерасте у један од најважнијих показатеља моћи држава, па тако и Руске Федерације.

У оквиру закључка, а у духу постављених хипотеза, аутор такође констатује да, у условима пораста потражње за енергентима, супарништво и сучељавање може да поприми и карактеристике војне конфронтације, односно: "могућност отпочињања сукоба и војних

операција у циљу освајања или заштите територија богатих енергетским сировинама и самих енергетских инфраструктура представља све већу реалност".

Комисија на крају описа садржаја дисертације посебно наглашава да је кандидат успешно консултовао велики број новијих извора домаћег и страног порекла из области предметног истраживања, што доприноси општем позитивном утиску и квалитету дисертације.

5. ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НА УЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат **мр Слађан Милосављевић**, поставио је за циљ да својом докторском дисертацијом поуздано и свестрано истражи савремене безбедносне проблеме руске државе у контексту савременог међународног поретка и да, сходно томе, научно уопшти суштину стратешких опредељења националне безбедности Русије, као скуп сазнајно-програмских концепата везаних за идентификацију безбедносних изазова, ризика и претњи, дефинисање средњорочних и дугорочних циљева руског друштва и државе, као и за проналажење механизма заштите од свих облика унутрашњих и спољних угрожавања.

Очекива ло се да ће ова докторска дисертација пружити значајне резултате, пре свега, у теоријском истраживању самог концепта стратегије безбедности Руске Федерације и да да допринос научном објашњењу феномена стратегије безбедности руске државе, преваходно њеног војног и енергетског аспекта.

Научна оправданост истраживања огледа се у научној дескрипцији недовољно истраженог проблема истраживања, помоћу које се проширују и продубљују знања о свим питањима везаним за предмет истраживања, као и допуњује теоријски фонд политичких наука, наука безбедности и науке о међународним односима.

У практичном смислу, овај рад такође има велики значај јер, реализација понуђеног пројекта докторске дисертације обезбеђује преиспитивање постојеће праксе. С тог аспекта, истраживање можемо ценити као потпуно друштвено оправдано. Оно указује на практичан значај познавања суштине војног и енергетског аспекта стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка, јер управо ти сегменти могу значајно да утичу на карактер међународних односа и на реакције најугрожаванијих држава у свету.

Научни допринос ове дисертације огледа се у проширивању и продубљивању знања о свим питањима предмета истраживања и уграђивању остварених сазнања у теоријски фонд наука безбедности, одбране и међународних односа. Кандидат је темељито истражио један значајан сегмент савремене геополитике који може имати важну улогу у будућим релацијама међународних односа.

Комисија је мишљења да је кандидат, уз помоћ коректно примењених научних метода, дошао до научно прихватљивих резултата на основу којих је дао своје виђење и

систематизацију досадашњих сазнања о стратегији безбедности Руске Федерације, односно, он је извршио квалитетну научну дескрипцију и дао сопствену класификацију различитих безбедоносних проблема руске државе у контексту савременог међународног поретка.

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

1. Докторска дисертација кандидата **мр Слађана Милосављевића**, под насловом: "Енергетски и војни аспект Стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка и односа према Републици Србији", у потпуности је урађена у скаладу са одобреном структуром на коју је сагласност дало Наставно-научно веће Факултета безбедности и Стручно веће Универзитета у Београду.
2. Дисертација, према свом садржају, методолошком приступу истраживању, добијеним резултатима и предложеним решењима, представља комплексну анализу енергетског и војног аспекта стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савремених међународних односа.
3. Поред научне вредности, дисертација има практични значај, јер резултати истраживања могу бити валидна основа за све доносиоце одлука у сфери међународних односа а посебно за унапређење билатералне сарадње Русије и Р. Србије.
4. Дисертација има и извесних недостатака везаних за техничку обраду текста, тумачење неких резултата истраживања и чињеницу да је део рада, везан за односе Руске Федерације и Републике Србије, објективно испод нивоа успешности осталих поглавља. Имајући у виду главни садржај предмета истраживања, комисија је закључила да недостаци нису таквог обима и карактера да би умањили укупну вредност дисертације.
5. На основу свестране анализе садржаја дисертације, чланови Комисије једногласно оцењују, да докторска дисертација кандидата **мр Слађана Милосављевића**, представља оригинално и вредно научно дело, настало самосталним истраживачким радом.

Имајући у виду напред изнете ставове и значај резултата истраживања, Комисија позитивно оцењује урађену докторску дисертацију и Наставно-научном већу Факултета безбедности Универзитета у Београду једногласно

ПРЕДЛАЖЕ

1. Да прихвати позитивну оцену докторске дисертације кандидата **мр Слађана Милосављевића** под насловом: "Енергетски и војни аспект Стратегије безбедности Руске Федерације у контексту савременог међународног поретка и односа према Републици Србији",
2. Да стави на увид јавности оцењену дисертацију и ову оцену, у законом предвиђеном року.
3. Да Реферат о завршеној докторској дисертацији и своју одлуку о усвајању реферата, достави на сагласност надлежном Већу научних области Универзитета у Београду.
4. Да Наставно-научно веће Факултета безбедности, по добијеној сагласности, образује Комисију за одбрану и одобри јавну одбрану ове докторске дисертације.

Београд, 10.07.2013. године

КОМИСИЈА:

Проф. др Мирослав Младеновић, председник

Проф. др Владимир Цветковић, члан

Проф. др Јелена Георгијевна Пономарева, члан

Проф. др Зоран Килибарда, члан